

MONUMENT

KLEINE DORPEN

VUILNIS

ZWEMBAD

VOETBALVELD

BELASTING

GOED ZORGEN VOOR OUDEREN

SUPERMARKT

RESTAURANT

GENOEG HUIZEN

CAMPINGS

MOSKEE

THEATER

POLITIE

SPEELTUINEN

ELKAAR HELPEN

PARK

SNACKBAR

SKATEBAAN

KERK

TOERISME

VEILIGHEID

BRANDWEERKAZERNE

DAKLOZENOPVANG

DIERENASIEL

NHUIS

BASISSCHOOL

BRANDWEER

BOS

STATION

Als ik de baas van mijn gemeente zou zijn, dan zou ik:

.....

.....

Als ik één ding zou kunnen veranderen in mijn gemeente, dan zou ik:

.....

.....

SPORTHAL

HUISARTS

KAN

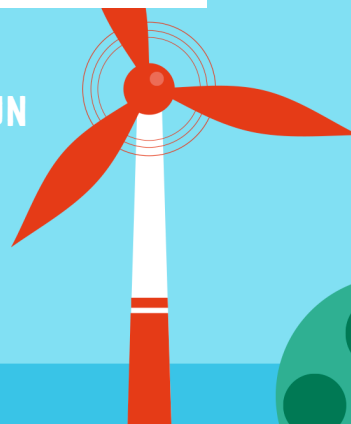
EERLIJK DELEN

DEMOCRATIE

JEZELF KUNNEN ZIJN

VOOR ELKAAR ZORGEN

**RESPECT HEBBEN
VOOR ELKAAR**

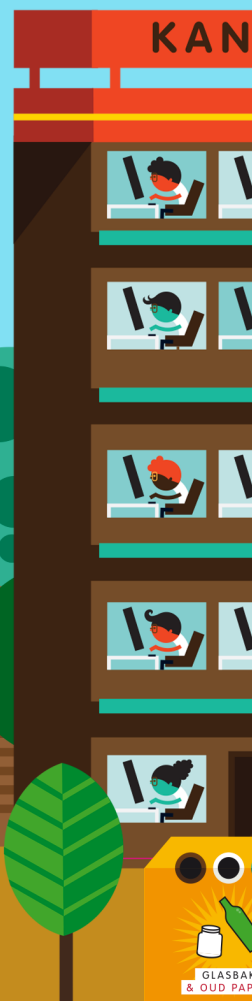
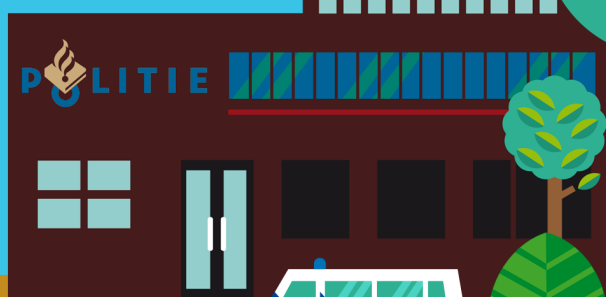

ASIELZOEKERSOPVANG

MUZIEKSCHOOL

BIBLIOTHEEK

SCHOLEN

FIETSPADEN

WINKELS

GEMEENTEHUIS

BOERDERIJEN

Het **VOLK** is de baas...

Nederland is een democratie. Dat betekent dat wij met zijn allen de baas zijn. Dus wij bepalen zelf over de plannen en regels die voor het hele land gelden. En ook over de plannen en regels van de provincie en de gemeente. De gemeente is jouw stad of dorp. In de gemeente zijn er bijvoorbeeld plannen en regels voor hoe de speeltuin eruitziet en waar het nieuwe fietspad komt. Het is lastig om samen met alle inwoners van een gemeente beslissingen te nemen. Daarom

kiezen we een groep mensen die dat voor ons doen. Die mensen zitten in de gemeenteraad. Dat is een soort Tweede Kamer van de gemeente. De mensen in de gemeenteraad horen bij verschillende partijen. Die partijen hebben verschillende meningen over wat goed is voor jouw gemeente. Samen vertegenwoordigen zij de meningen van het volk. De gemeenteraad noemen we daarom ook wel: volksvertegenwoordiging.

1. Gemeenteraadsleden

De mensen in de gemeenteraad noemen we gemeenteraadsleden. Zij stemmen over nieuwe plannen en regels en ze controleren of de burgemeester en wethouders die plannen en regels goed uitvoeren. Hoeveel gemeenteraadsleden er zijn, hangt af van hoe groot de gemeente is. Het zijn er minimaal 9 en maximaal 45.

2. College van burgemeester en wethouders (B en W)

Hier zit het college van burgemeester en wethouders (B en W). De wethouders bedenken de nieuwe plannen en regels. Als de gemeente-

raad akkoord is, zorgt de wethouder ervoor dat het plan wordt uitgevoerd. Wethouders zijn een soort ministers van de gemeente.

De burgemeester zorgt ervoor dat de vergaderingen van de gemeenteraad goed gaan. En de burgemeester moet ervoor zorgen dat de gemeente veilig is. De burgemeester praat daarom vaak met de politie en de brandweer.

3. Publieke tribune

Hier zit de baas van de gemeente: de inwoners. Alle vergaderingen van de gemeenteraad zijn openbaar. Zo kunnen inwoners komen luisteren of de gemeenteraadsleden wel goed hun best doen.

Wat doet de GEMEENTERAAD?

De wethouders bedenken plannen voor de gemeente. Maar ze mogen deze plannen niet zomaar gaan uitvoeren!

Hun wil is wet

Voordat een wethouder of de burgemeester een plan mag uitvoeren, gaat de gemeenteraad erover praten. De gemeenteraad kan het plan bijvoorbeeld eerst een beetje aanpassen. Daarna gaan ze stemmen of ze het een goed plan vinden. Meer dan de helft van de aanwezige gemeenteraadsleden moet voor het plan zijn, anders gaat het plan niet door.

Wethouders controleren

De mensen in de gemeenteraad controleren de hele tijd of het college van burgemeester en wethouders alle plannen wel goed uitvoert. Daarom vergaderen ze vaak. En ze stellen vragen aan de burgemeester en wethouders. Zijn de problemen in de gemeente echt opgelost door het nieuwe plan? Doen de burgemeester en wethouders goed hun best? Als de gemeenteraad vindt dat de wethouder fouten maakt, kunnen ze de wethouder een waarschuwing geven. In het ergste geval wordt de wethouder ontslagen.

Spreek jij de gemeenteraad-taal?

In een vergadering van de gemeenteraad gebruiken ze veel moeilijke woorden. Hiernaast staan een paar voorbeelden. Weet jij wat ze betekenen? Verbind de juiste woorden met elkaar.

1. PORTEFEUILLE

2. INTERRUMPEREN

3. DEBAT

4. INWONERS-PARTICIPATIE

5. MOTIE

6. DE VERGADERING SCHORSEN

C DISCUSSIE

B IEMAND ONDERBREKEN

F PAUZEREN

E OPDRACHT AAN DE BURGEMEESTER OF WETHOUDER

D DAT MENSEN IN DE GEMEENTE MEEDENKEN OVER NIEUWE PLANNEN

A DE ONDERWERPEN WAAR EEN WETHOUDER VERANTWOORDELIJK VOOR IS

Leve De DEMOCRATIE!

Op woensdag 18 maart 2026 zijn er

Op die dag kiezen we de mensen die voor ons

of onze

in de

komen. We noemen hen ook wel de volksvertegen-

woordiging. Zij mogen namens de inwoners van de

beslis-

singen nemen. Bijvoorbeeld over hoe je je

kunt weggooien.

Of dat er

of een

in het park worden ge-

plaatst. Of dat er een nieuw stoplicht of een

komt en waar je je auto

mag

en nog veel meer. We leven in Nederland in een

Dat betekent dat je mag stemmen op wie je wilt. Om te mogen stemmen, moet je wel

of ouder zijn. En als je het niet eens bent met wat de gemeenteraad beslist, mag je dat

laten horen! Je kunt demonstreren, handtekeningen verzamelen, of op sociale media je

geven. Of je kunt contact zoeken met een gemeenteraadslid, of

iemand uit het college van

en

En als je écht invloed wilt hebben, kun je ook zelf de

in gaan.

WASSEN | PARKEREN | DICTATUUR | GEMEENTE | DEMOCRATIE | SNELWEG |

100 | ADRES | KAASSOUFLÉ | BALLENBAL | STAD | 18 | GELD | MINISTERS

MENING | POLITIEK | 21 | DORP | FIETSPAD | LEVEN

KUSSENGEVECHTEN OP STRAAT

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN | ZIEKENHUIS

WETHOUDERS | SPEELTUIN | BANKJES | PRESIDENT

BURGEMEESTER | GEMEENTERAAD

LEERLINGENRAAD | FABRIEK | PROVINCIE

BANANENSCHIL | VUILNIS | SCHOOL

MIAUUUUWW...
ik heb in de witte verf
gestaan en ben over de tekst
heen gelopen!

Vul de juiste woorden
in op de witte pootjes...

VERKIEZINGEN WOORDZOEKER

Zoek in de puzzel de **vetgedrukte** woorden.

Let op: de woorden staan soms schuin of achterstevoren!

De letters die je overhoudt, vormen een zin. Weet jij welke zin?

Om de **vier jaar** is er een **verkiezing** voor de **gemeenteraad**. **Kiezers** mogen dan naar de stembus om te **stemmen** wie de nieuwe **raadsleden** worden. Gemeenteraadsleden horen bij een **politieke** partij. Voor de verkiezing zijn de kandidaten voor de gemeenteraad druk bezig met **campagne** voeren. Ze gaan dan de inwoners ervan proberen te **overtuigen** om op hen te stemmen. Bijvoorbeeld door **flyers** uit te delen op straat. Of door mee te doen aan een **debat**. Of ze schrijven een stuk voor de **krant**. De politieke **partij** met de meeste stemmen, krijgt de meeste **zetels** in de gemeenteraad. Maar vaak is dat nog niet genoeg voor een **meerderheid**, dus zullen ze moeten **samenwerken** met andere politieke partijen.

O nee! Er is koffie gemorst op alle plannen en logo's van de politieke partijen die mee doen met de gemeenteraadsverkiezing in jouw gemeente. Zoek jij op internet uit welke **politieke partijen** er meedoen en wat hun **plannen** zijn?

WAT WILLEN DE POLITIEKE PARTIJEN?

teken
het logo

Naam partij

Dit zijn hun plannen:

teken
het logo

Naam partij

Dit zijn hun plannen:

teken
het logo

Naam partij

Dit zijn hun plannen:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

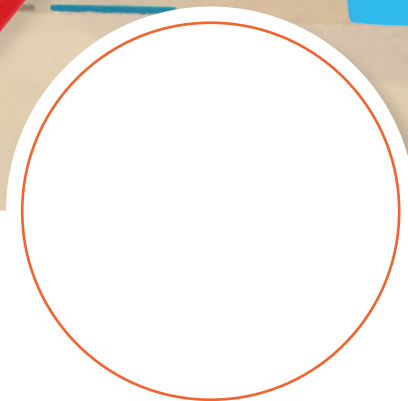
.....

.....

.....

.....

teken
het logo

Naam partij

Dit zijn hun plannen:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

TIP!

Stuur een paar kandidaten van de politieke partijen een e-mail en **nodig ze uit** om eens in de klas te komen vertellen over hun plannen! Wat moeten ze wat jou betreft zeker niet vergeten?

Dit zijn hun plannen:

This image shows a single sheet of white paper with multiple horizontal rows of orange dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no other markings or text on the paper.

Dit zijn hun plannen:

[illegible]

EN? WEET JE AL OP WELKE **PARTIJ** JIJ ZOU WILLEN STEMMEN?

Schrijf hier twee redenen op waarom
je op deze partij wil stemmen:

1

2

Schrijf jouw partij hier in het
vakje en vouw daarna de hoek
van het papier naar binnen.
Jouw stem is jouw geheim en
jij mag helemaal zelf weten of
je dat geheim wilt verklappen.

Schrijf hier de partij waarop je stemt en vouw om:

